

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут журналістики

Кафедра видавничої справи

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О. Б. Жильцов

« 11 » 10 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи сценарної майстерності та режисури

для студентів

Спеціальності *061 Журналістика*

Освітнього рівня *першого (бакалаврського)*

Освітньої програми *061.00.02 Реклама і зв'язки з громадськістю*

Київ-2021

Розробники:

Харина Ольга-Люба Деонізіївна, викладачка кафедри видавничої справи
Тютюн Данило Олександрович, викладач кафедри видавничої справи

Викладачі:

Харина Ольга-Люба Деонізіївна, викладачка кафедри видавничої справи
Тютюн Данило Олександрович, викладач кафедри видавничої справи

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри видавничої справи

Протокол від 27 серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри _____ Л. Г. Масімова

Робочу програму погоджено із гарантом освітньо-професійної програми з видавничої справи та редагування

_____ 2021 року

Гарант освітньо-професійної програми _____ М. М. Нетреба

Робочу програму перевірено

_____ 2021 р.

Заступник директора Інституту журналістики

з науково-методичної та навчальної роботи _____ О. А. Росінська

Пролонговано

на 20__/20__ н.р. підпис (ПІБ) _____, «__»__20__р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. підпис (ПІБ) _____, «__»__20__р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. підпис (ПІБ) _____, «__»__20__р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. підпис (ПІБ) _____, «__»__20__р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. підпис (ПІБ) _____, «__»__20__р., протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	5/150	
Курс	2	
Семестр	3	
Кількість змістових модулів з розподілом	5	
Обсяг кредитів	5	
Обсяг годин, в тому числі:	150	
Аудиторні	70	
Модульний контроль	10	
Семестровий контроль	-	
Самостійна робота	70	
Форма семестрового контролю	Залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Основи сценарної майстерності та режисури» полягає в отриманні студентами необхідних теоретичних знань і практичних навичок з написання сценарію та організації знімального процесу, розробки ідей та тем з подальшим втіленням в екраній формі, основні технічні навички роботи з камерою, світлом, нелінійною монтажною програмою Adobe Premiere та акторами.

Завдання дисципліни передбачають:

розвивати *додаткові фахові компетентності* такі, як:

ДФК-1 для тематичної спеціалізації «Сучасні івент-практики»: Знання основ івентології. Здатність до володіння креативними технологіями в організації й проведенні спеціальних заходів, сценарною майстерністю, режисурою постановки різних форм event-практик в рекламі та PR.

3. Результати навчання за дисципліною

ПРН-21. Застосовувати знання з основ івентології у професійній діяльності. Володіти креативними технологіями в організації й проведенні спеціальних заходів, сценарною майстерністю, режисурою постановки різних форм event-практик в рекламі та PR.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семинари	Практичні	Лабораторна	Модульні	
Змістовний модуль I. Основи сценарної майстерності (частина 1)							
<i>Тема 1.</i> Етапи роботи над кіносценарієм. Сценарна структура.	6	2		4			
<i>Тема 2.</i> Конфлікт та характер	8	2	2	4			
<i>Тема 3.</i> Створення персонажу.	14						14
Модульний контроль	2					2	
Разом	30	4	2	8		2	14
Змістовий модуль 2. Основи сценарної майстерності (частина 2)							
<i>Тема 4.</i> Сеттінг.	6	2		4			
<i>Тема 5.</i> Жанр та під жанри	8	2	2	4			
<i>Тема 6.</i> Кінематографічний діалог	14						14
Модульний контроль	2					2	
Разом	30	4	2	8		2	14
<i>Разом за Основи сценарної майстерності</i>	60	8	4	16		4	28
Змістовний модуль 3. Основи режисури (частина 1)							
<i>Тема 1.</i> Етапи створення відеопродукту.	2	2					
<i>Тема 2.</i> Взаємодія режисера з оператором.	18	2		4			12
<i>Тема 3.</i> Монтаж.	20	2	2	8			8
Модульний контроль	2					2	
Разом	42	6	2	12		2	20
Змістовний модуль 4. Основи режисури (частина 2)							
<i>Тема 4.</i> Світло як зображальний засіб.	6	2		4			
<i>Тема 5.</i> Драматургія кольору.	18		2	4			12
<i>Тема 6.</i> Звук та музика.	4	2	2				
Модульний контроль	2					2	
Разом	30	4	4	8		2	12
Змістовний модуль 2. Основи режисури (частина 3)							
<i>Тема 7.</i> Робота режисера з актором.	14			4			10
<i>Тема 8.</i> Робота з командою.	2	2					
Модульний контроль	2					2	
Разом	18	2		4		2	10
<i>Разом за Основи режисури</i>	90	12	6	24		6	42
Усього	150	20	10	40		10	70

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Основи сценарної майстерності.

Тема 1. Етапи роботи над сценарієм. Сценарна структура.

Пошук теми та ідеї для сценарію. «Щоденник сценариста» та інші сценарні інструменти. Поняття «логлайн», "синопсис" та "поєпізодний план". Етапи написання сценарію. Трьохактна структура. Фабула та сюжет. Загальні правила оформлення та стандарти запису сценарію.

Тема 2 .Конфлікт та характер.

Епізод та сцена. Сценарний перехід. Поняття «наскрізна дія». Конфлікт, його види та вплив на структуру сценарію. Складові внутрішнього та зовнішнього конфлікту. Ціль конфлікту. Характер: мотивація та функції характеру. Сценарні методи розкриття характеру. Помилки, які виникають при написанні конфлікту і характерів у сценаристів-початківців, методи їх вирішення.

Тема 3. Створення персонажу.

Дослідження персонажу. Ядро (домінанта) та парадокс протагоніста. Створення передісторії та її функції. Психологія персонажу. Побудова сценарію на взаємодії персонажів. Поняття «бар'єр», його вплив на структуру сценарію. Трикутник стосунків. Підтримуючі та відтіняючі характери. Антагоніст. Фантастичні, символічні герої та герої-«не люди». Стереотипні персонажі та методи їх уникнення.

Тема 4. Сеттінг. Жанр та піджанри.

Поняття «сеттінг» та його чотири виміри. Основні правила створення сеттінгу. Взаємозв'язок світу, конфлікту та персонажів. Сеттінг та структура сценарію. Іронія взаємозв'язку. Жанри і піджанри. «Мега жанри». Конвекція жанру. Історія змін жанрових конвекцій. Принцип творчого обмеження. Вплив жанру на сценарну структуру.

Тема 5. Кінематографічний діалог.

Поняття «кінематографічний діалог» та його особливості. Ознаки хорошого діалогу. Правила чергування реплік. Підтекст. Мова персонажу. Вплив характеру на діалог. Монолог. Закадровий голос. Німий сценарій. Авторські ремарки. Сценарні інструменти для написання кінематографічного діалогу.

Модуль 2. Основи режисури.

Тема 1. Етапи створення відеопродукту.

Обов'язки режисера. Опрацювання ідеї та теми відопродукту. Залучення спеціалістів на етапах препродакшину, продакшину, постпродакшину. Обов'язки членів знімальної команди та їх творчий внесок в готовий продукт.

Тема 2. Взаємодія режисера з оператором.

Поняття “ кадр” та “крупність плану”. Ознайомлення з такими інструментами як “режисерський сценарій” та “розкадровка”. Правила композиції та побудови кадру. Вплив ракурсу на сприйняття глядача. Техніка та правила зйомки.

Тема 3. Монтаж.

Основні переходи та прийоми монтажу. Взаємозв'язок монтажу та історії кінотвору. Контроль над часом та простором. Вплив монтажу на глядача. Основні принципи радянської школи монтажу. Ефект Кулішова та монтаж за Ейзенштейном.

Тема 4. Світло як зображальний засіб.

Методи використання тіні та світла: концентрація уваги глядача, підсилення конфлікту та емоцій героїв, створення світло-тіньового малюнку в кадрі. Основні види студійного освітлення та техніка безпеки.

Тема 5. Драматургія кольору.

Функції кольору. Тональність фільму та його вплив на розвиток історії. Колір та персонаж. Ефект чорно-білого фільму. Принцип побудови двокольорових-трьохкольорових сцен.

Тема 6. Звук та музика.

Роль та функції звуку. Підбір музичного супроводу. Музичне наповнення сцени. Монтаж по звуку. Методи запису та зведення звуку. Співпраця зі звукорежисером та композитором.

Тема 7. Робота режисера з актором.

Акторські інструменти. Допомога над втіленням персонажа: пошук внутрішнього конфлікту. Робота над образом героя. Методи підготовки до ролі. Основні принципи імпровізації. Корекція діалогів під час зйомок.

Тема 8. Робота з командою.

Взаємодія з членами команди. Вправи та методи тимбілдінгу. Вирішення конфліктів під час знімального процесу. Форс-мажори на знімальному майданчику.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій											
Відвідування семінарських занять											
Відвідування на практичному занятті											
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10	1	10	2	20		
Робота на практичному занятті	10	6	60	2	20	2	20	7	70	3	30
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)											
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	3	15		
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ											
<i>Разом</i>			100		60		60		130		55
Максимальна кількість балів	405										
Розрахунок коефіцієнта	Розрахунок: $405:100=4.05$ Студент набрав: 372 балів Оцінка: $372:4.05 = 91$ балів А(зараховано)										

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Змістовий модуль 1. Основи сценарної майстерності (частина 1)

Самостійна робота 1:

1. З готовими персонажами написати поепізодний план.
2. Має містити конфлікт. Максимум 8-12 епізодів.
3. Прикріпити документ до ЕНК.

Змістовий модуль 2. Основи сценарної майстерності (частина 2)

Самостійна робота 2:

1. Подивитись фільм заснований на діалозі із запропонованого списку.

2. Проаналізувати вибраний фільм. Визначити ознаки кінематографічного діалогу.
3. Створити двох героїв, означити конфлікт між ними, визначити його ціль.
4. Написати діалог між героями, в якому розкривається конфлікт. Дія повинна відбуватися в одному місці і в один час. В діалозі прописати авторські ремарки, один невеликий монолог та емоційні реакції кожного персонажа.
5. Прикріпити документ з діалогом до ЕНК.

Змістовий модуль 3. Основи режисури (частина 1)

Самостійна робота 3:

6. Змонтувати фотофільму відзнятого на практичному занятті в програмі Adobe Premiere.
7. Зробити кольорокорекцію в залежності від історії та підібраної музики.
8. Тривалість кадрів та ритм монтажу на власний розсуд
9. Максимальний хронометраж 7 хв.
10. На ЕНК завантажити посилання на змонтований фільм, проєкт з монтажною програмою і посилання на папку з використаними матеріалами.

Самостійна робота 4:

1. Подивитись короткометражний фестивальний фільм.
2. Написати огляд: опис теми, ідеї фільму та їх режисерське втілення; особливості операторської роботи та монтажу; зазначити особисту думку стосовно методів можливого покращення даного фільму.
3. Обов'язкове використання професійного глосарію.
4. Прикріпити документ до ЕНК. Об'єм роботи 1 сторінка А4.

Змістовий модуль 4. Основи режисури (частина 2)

Самостійна робота 5:

1. Вибрати сцену з класичного фільму (до 5 хв).
2. Написати режисерський сценарій даної сцени.
3. Перезняти її кадр в кадр, відтворюючи по можливості антураж, світло і акторську гру, так само як і в оригіналі. Можливий варіант інтерпретації сцени під наші реалії або дофантазування деяких елементів.
4. Змонтувати в стик сцену з оригіналом і ремейк, відразу після неї в один відео файл.
5. На ЕНК завантажити посилання на змонтований фільм, проєкт з монтажною програмою і посилання на папку з використаними матеріалами.

Самостійна робота 6:

1. Зробити монтаж «по Ейзенштейну» на основі відеоматеріалів з практичної роботи зі світлом та додаткових матеріалів з мережі Інтернет (фото чи відео).
2. На ЕНК завантажити посилання на змонтований фільм, проєкт з монтажною програмою і посилання на папку з використаними матеріалами.

Оцінювання самостійної роботи здійснюється за такими критеріями:

- ступінь засвоєння фактичного матеріалу, який вивчається;
- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- уміння поєднати теорію з практикою при розгляді конкретних ситуацій, створенні власних проєктів, розв'язанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, і завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- ознайомлення з базовою та додатковою рекомендованою літературою;
- логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і відео-проєктах, уміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється самостійно кожним студентом у вигляді електронного документу або відео-проєкту.

Модульна контрольна робота проводиться після вивчення певного змістового модуля. Оцінюється за виконання завдань у формі, зазначеній викладачем у робочій програмі. *Форми* модульного контролю – проведення модульних робіт, що передбачають використання набутих теоретичних знань та практичних навичок: написання сценарної та режисерської документації, створення продукту від пошуку ідеї до її кінцевого втілення у відео-формі.

Кількість модульних контрольних робіт з навчальної дисципліни – 5, виконання кожної роботи є обов'язковим.

Модульна контрольна робота № 1

Завдання: 1. Написати сценарій до рекламного ролика вибраного продукту чи послуги. 2. Вказати цільову аудиторію рекламного ролика. 3. Результати презентувати у вигляді файлу Microsoft Word.

Модульна контрольна робота № 2.

Завдання: 1. Створити сценарій соціальної реклами, який висвітлює певну соціальну проблему. 2. Результати презентувати у вигляді файлу Microsoft Word.

Модульна контрольна робота № 3

Завдання: 1. Написати режисерський сценарій на основі власного сценарію соціальної реклами. 2. Зняти соціальну рекламу і зробити відповідний монтаж. 3. На ЕНК завантажити посилання на змонтований фільм, проєкт з монтажною програмою і посилання на папку з використаними матеріалами та документацією.

Модульна контрольна робота № 4

Завдання: 1. Написати режисерський сценарій на основі сценарію рекламного ролику вибраного продукту чи послуги. 2. Зняти рекламний ролик. 3. Змонтувати з використанням кольорокорекції та музичного оформлення. 4. На ЕНК завантажити посилання на змонтований фільм, проєкт з монтажною програмою і посилання на папку з використаними матеріалами та документацією.

Модульна контрольна робота № 5

Завдання: 1. На основі написаного діалогу зробити реж.сценарій. 2.Зняти діалог, дотримуючись усіх операторських правил зйомки. 3. Змонтувати. 4. На ЕНК завантажити посилання на змонтований фільм, проєкт з монтажною програмою і посилання на папку з використаними матеріалами та документацією.

Критерії оцінювання:

25 балів – Студент володіє теоретичним матеріалом і практичними навичками в повному обсязі, вміє аналізувати та систематизувати набуті знання в конкретно поставлених завданнях: у сценарії прописана трьохактна структура, конфлікт, його ціль, персонажі мають чітку мотивацію, конвенції у сценарії відповідають відповідному жанру, пошук відео референсів, підготовка допоміжної документації (синопсис, поєпізодний план, реж. сценарій). Демонструє власний режисерський стиль, проявляє креативний підхід у виконанні завдань, виконує проєкти в заданні строки. У МКР продемонстровано відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.

21-24 - Студент володіє теоретичним матеріалом і практичними навичками, але не в повному обсязі, вміє достатньо добре аналізувати та систематизувати набуті знання в конкретно поставлених завданнях: у сценарії прописана трьохактна структура, присутній конфлікт, персонажі мають мотивацію, пошук відео референсів, підготовка допоміжної документації (синопсис, поєпізодний план, реж. сценарій). Демонструє зародки власного режисерського стилю та майстерності сценариста, проявляє креативний

підхід, виконує проекти в заданні строки. У МКР продемонстровано достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.

16-20 балів – Студент розуміє і сприймає навчальний матеріал, але не в повному обсязі, вміє аналізувати та систематизувати набуті знання в конкретно поставлених завданнях: не чітка сценарна структура, розмитий конфлікт, не чітка мотивація персонажів, конвенції у сценарії не повністю відповідають жанру, пошук відео референсів, підготовка допоміжної документації (синопсис, поєпізодний план, реж. сценарій) проте недостатньо деталізовано. Наслідує стиль інших режисерів при роботі з відеоматеріалом, технічно правильно виконує завдання в заданні строки. У МКР продемонстровано в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок.

11-15 балів – Студент розуміє і сприймає навчальний матеріал, вміє аналізувати набуті знання в конкретно поставлених завданнях: непрописана трьохактна структура, відсутній конфлікт, герої в різних сценах мають різну мотивацію, невідповідність конвенції вибраному жанру, пошук відео референсів, підготовка допоміжної документації (синопсис, поєпізодник, реж. сценарій) частково недоконанно. Несвідомо наслідує стиль інших режисерів при роботі з відеоматеріалом, присутні технічні огріхи у виконанні завдань в заданні строки. У МКР продемонстровано посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.

6-10 балів – Студент розуміє і сприймає навчальний матеріал, проте пропускає певні етапи написання сценарію, сценарій не відповідає правильній формі, не веде підготовчу роботу до відеозйомки. Несвідомо наслідує стиль інших режисерів при роботі з відеоматеріалом, присутні технічні огріхи у виконанні завдань. Завдання виконанні поза датою здачі. У МКР продемонстровано мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь).

0-5 – Студент не виконує самостійно завдання. У МКР продемонстровано незадовільний рівень знань, з можливістю повторного виконання МКР за умови належного самостійного доопрацювання.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль є результатом вивчення кожного модуля, який містить підсумок усіх форм поточного контролю та виконання модульної контрольної роботи. Кількість балів семестрового контролю складається із суми балів за роботу на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи та МКР і залежить від дотримання таких вимог:

- вчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Семестровий контроль знань студентів проводиться у формі заліку (представлення фінального проекту) і здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова):

1. Вовкун, В. В. Мистецтво режисури масових видовищ/ В. Вовкун. Київ: НАКККіМ, 2015.с. 354
2. Барнич, М. М. Майстерність актора: техніка "обману": навчальний посібник з майстерності актора (лекції та практичні заняття). 2-е видання, виправлене та доповнене. Київ: Ліра-К, 2022. 304 с.
3. Абетка візуальної грамотності; за редакцією О. Волошенюк, В. Іванова, Р. Євтушенко. Київ: АУП, 2019. 80 с.
4. Мащенко, І. Г. Енциклопедія електронних мас-медіа у двох томах. Запоріжжя : Дике Поле, 2006 Т. 2 : Термінологічний словник основних понять і виразів: телебачення, радіомовлення, кіно, відео, аудіо. 2006. 512 с.

Додаткова література:

1. Braveman B. Video shooter. Storytelling with HD cameras. New York, 2010. 317 p.
2. Brindle M. The digital filmmaking handbook. London, 2013. 337 p.
3. Dos, Reis A. Didactic video creation as a component of the implementation xxi century teachers' methodological competencies / Reis A. Dos, N. Morze, S. Vasylenko. Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету: зб. наук. пр. 2018. No 4, DOI <https://doi.org/10.28925/2414-0325.2018.4.1a10>
4. Thomson R. Bowen C. Grammar of the shot, second edition. New York, 2009. 392p.
5. Агафонова, Н. А. Общая теория кино и основы анализа фильма. Минск: Тесей, 2008. 392 с.
6. Делёз, Жиль. Кино. Кино 1: образ-движение. Кино 2: образ - время / Ж. Делёз ; пер.с фр. Б. Скуратов ; науч. ред., авт. предисл. О. Аронсон. [Б. м.]: Ad Marginum, 2004. 318 с.
7. Десятник Г. Кінотелемонтаж як академічна дисципліна. Вища школа : наук.-практ. видання. 2016. No 3. С. 101-108.
8. Курінна, Г. В. Концепт конструкції кіносценарію в контексті американської сценарної школи / Г. В. Курінна // Вісник Харк. держ. акад. дизайну і мистец. : зб. наук. пр. / за ред. В. Я. Даниленка. — Х. : ХДАДМ, 2011. — Вип. 3. — С. 180–183.
9. Курінна, Г. В. Сценарій у сучасному екранному мистецтві : проблеми термінології / Г. В. Курінна // Культура України : зб. наук. пр. / Харк. держ. акад. культури. — Х., 2010. — Вип. 32. — С. 231–238.
10. Курінна Г. В. Сценарна майстерність на телебаченні. Теледраматургія: навч. посібн. / Г. В. Курінна. — Х. : ХДАК, 2013. — 189 с.
11. Лядов М. Сценарій : основи кіно-драматургії та техніка сценарія / М. Лядов; за ред. худож. від. управи ВУФКУ. Київ : Укртеакіновидав, 1930. – 90, [2] с.

12. Макки, Р. История на миллион долларов : Мастер-класс для сценаристов, писателей и не только / Р. Макки ; пер. с англ. — 2-е изд. — М. : Альпина нон-фикшн, 2010. — 456 с.
13. Мельник, Тетяна. Креативні тенденції відеореклами у соціальних мережах. Маркетинг в Україні. 2018. № 2. С. 8-25.
14. Уолтер, Р. Кино и теледраматургия как искусство, ремесло и бизнес: реферат / Р. Уолтер. — М. : ИПК ТВ и радио, 1995. — 115 с.
15. Фрумкин, Г. М. Сценарное мастерство : кино — телевидение — реклама : учеб. пособ. / Г. М. Фрумкин. — Изд. 2-е. — М. : Академ. проект, 2007. — 224 с.
16. Ширман Р.Н. Телевізійна режисура. Майстер-клас. Київ, 2004. 197 с.

Інтернет джерела:

1. Youtube канал: The cinema cartography
<https://www.youtube.com/channel/UCL5kBJmBUVFLYBDiSiK1VDw>
- Короткі відео-есе-аналіз (драматургія, робота режисера, оператора, художника і т.д.) знакових фільмів.
2. Youtube канал: Videomaker
<https://www.youtube.com/user/videomaker/playlists>.
3. Огляд різноманітних технічних аспектів відео виробництва (монтаж у відео редакторі, постановка світла, налаштування камери, огляд технічних новинок).
4. Сценарна майстерня. <http://screenplay.com.ua/home/>. Поради молодим сценаристам, огляд книг з історії сценаристики і основ драматургії, сценарії сучасних українських кінодраматургів.

Практичні заняття

Модуль 1. Основи сценарної майстерності (частина 1)

Тема 1. Етапи роботи над сценарієм. Сценарна структура.

Практична 1-2. Поняття «синопис» та «поєпізодний план»

Завдання:

1. Знайти українську народну пісню або вірш (не надто ліричний).
2. Взяти звідти фабулу і/або персонажів, доповнивши власним сюжетом, перенести місце дії в сучасний час.
3. Написати синопис (максимум пів сторінки А4)
4. Написати поєпізодник (максимум 10 епізодів).
5. Здати одним документом в форматі Word: перша сторінка - пісня, друга - синопис, третя - поєпізодник.

Література: додаткова література 6,8,9,11.

Інтернет джерела: 3

Тема 2 . Конфлікт та характер.

Практична 3-4. Написання німого сценарію короткометражного фільму.

Завдання:

1. Написати сценарій короткометражного ігрового німого фільму. Максимальна кількість сторінок - 5.
2. Оформити відповідно до сценарного зразка.
3. Завантажити у вигляді документу Microsoft Word.

Література: додаткова література 8,9,11, 15.

Інтернет джерела: 3

Тема 3. Створення персонажу.

Практичне завдання 5-6. Створити героя і антигероя.

Завдання:

1. Створити героя відповідно до алгоритму, обов'язково вказавши його мотивацію.
2. Створити антигероя, обов'язково вказавши його мотивацію.
3. Завантажити у вигляді документу Microsoft Word.

Література: додаткова література 11,12

Модуль 2. Основи сценарної майстерності (частина 2)

Тема 4. Сеттінг.

Практичне завдання 7-8. Написання сценарію з діалогом.

- Завдання:
1. Написати синопис до сценарію.
  2. Написати сценарій з діалогами персонажів. Сценарій повинен бути оформлений відповідно до сценарної форми.
  3. Завантажити у вигляді документу Microsoft Word.

Література: додаткова література 11,12,15.

Інтернет джерела: 3

Модуль 3. Основи режисури (частина 1)

Тема 2. Взаємодія режисера з оператором.

Практичне завдання 1-2. Режисерський сценарій. Фотофільм (розкадровка).

Завдання: 1. На основі виданих вам предметів придумати коротку жартівливу історію. 2. Зробити режисерський сценарій на основі цієї історії, особливу увагу приділити крупності планів. 3. Реж. сценарій має бути прописаний з урахуванням подальшого комфортного монтажу. 4. За допомогою телефону зніміть фотофільм на основі вашого реж.сценарію, чітко дотримуючись зазначеної вами крупності планів. 5. На ЕНК завантажте ваш реж.сценарій у вигляді документу Microsoft Word з посиланням на папку з відзнятими матеріалами.

Література: основна література: 1, додаткова література 1, 16.

Модуль 4. Основи режисури (частина 2)

Тема 4. Світло як зображальний засіб.

Практичне завдання 3,4,5. «Ефект Кулішова», створення світло-тіньового малюнку в кадрі.

Завдання: 1. Розділитись на групи по 4 студенти. 2. Вибрати одного актора, котрий має буде відігравати мімікою декілька емоцій. 3. На основі засвоєного матеріалу виставити світло, так щоб окреслити і підсилити кожен вибрану емоцію. 4. Зняти коротке відео 3-4 емоцій. 5. Пошукати відео референти монтажу «ефекту Кулішова». 6. Знайти додаткові відео та фото матеріали в мережі інтернет, котрі потрібно буде використати на монтажі для створення «ефекту Кулішова» у відео роботі. 7. Зробіть реж. сценарій з урахуванням монтажних переходів. 8. На ЕНК завантажте ваш реж.сценарій у вигляді документу Microsoft Word з посиланням на папку з відзнятими матеріалами та референсами.

Література: основна література: 1, додаткова література 1, 4, 3,16.

Тема 5. Драматургія кольору.

Практичне завдання 6-7. Тональність соц. реклами та її вплив на розвиток історії.

Завдання: 1. Пошукати референсів соц. реклами з різноманітним кольоровим рішенням. 2. Зробити короткий аналіз цих кольорових рішень, їх вплив на глядача та за допомогою яких елементів-ефектів був досягнений цей вплив. 3. Написати реж.сценарій на основі літературного сценарію соц. реклами, з урахуванням вашого кольорового бачення даної роботи. 3. На ЕНК завантажте

ваш реж.сценарій у вигляді документу Microsoft Word з посиланнями на референси.

Література: основна література: 1,3, додаткова література 1, 2,3,16.

Тема 6. Звук та музика.

Практичне завдання 8-9. Музичне та звукове наповнення сцени.

Завдання: 1. Пошукати референсів реклами продукту (послуги) з різноманітним звуковим та музичним наповненням. 2. Зробити короткий аналіз цих звукових та музичних рішень, їх вплив на глядача та за допомогою яких елементів-ефектів був досягнений цей вплив. 3. Написати реж. сценарій на основі літературного сценарію реклами продукти (послуги), з урахуванням вашого звукового оформлення даної роботи. 4. На ЕНК завантажте ваш реж.сценарій у вигляді документу Microsoft Word з посиланнями на референси.

Література: основна література: 1, додаткова література 1, 3,4,14,16.

Модуль 5. Основи режисури (частина 3)

Тема 7. Робота режисера з актором.

Практичне завдання 9-11. Допомога акторові над втіленням ролі, розставлення «акцентів».

Завдання: 1. Пошукати референси монологів. 2. Вибрати один будь-який літературний монолог і записати його на відео з використанням 3-камерної зйомки. 3.Зробити монтаж в програмі Adobe Premiere. 4. Завантажити на ЕНК посилання на змонтований монолог та папку з відзнятим матеріалом.

Література: основна література: 1, 2,3, додаткова література 16.

Тема 8. Робота з командою

Практичне завдання 12. Взаємодія з членами команди. Форс-мажори на знімальному майданчику.

Завдання: 1. На основі написаного діалогу зробити режисерський сценарій. 2. Продумати і записати в одному документі всі етапи препродакшину: фото локації, список потрібної техніки для зйомок, календарно-постановочний план з датами і годинами зйомок, прописати обов'язки кожного з членів команди на знімальному майданчику, фото акторів з підбором різного одягу, гриму, пошук музики, реквізит, можливі форс-мажори на знімальному майданчику (3-4) та методи їх рішення, тощо. 3. На ЕНК завантажте ваш реж.сценарій та ваші етапи препродакшину у вигляді документу Microsoft Word.

Література: основна література: 1, 2, 4, додаткова література 16.

Семінарські заняття

Модуль 1. Основи сценарної майстерності (частина 1)

Семінарське заняття 1:

1. Проаналізувати художній фільм за трьохактною сценарною структурою.
2. Зробити сценарний розбір персонажів у фільмі.
3. Презентувати доповідь під час аудиторних занять.
4. Результат роботи надіслати у вигляді документу Microsoft Word або Microsoft Power Point.

Література: додаткова література 9,12,15

Модуль 2. Основи сценарної майстерності (частина 2)

Семінарське заняття 2:

1. Проаналізувати декілька художніх фільмів певного жанру.
2. Знайти спільні конвенції жанру в кожному фільмі.
3. Презентувати доповідь під час аудиторних занять.
4. Результат роботи надіслати у вигляді документу Microsoft Word або Microsoft Power Point.

Література: додаткова література 9,11,15

Модуль 3. Основи режисури (частина 1)

Семінарське заняття 3:

1. Проаналізувати операторську роботу та методи монтажу культового художнього фільм в загальних рисах.
2. Вибрати одну сцену з цього фільму, вирізати її і детально проаналізувати операторську роботу та методи монтажу та їх вплив на розуміння фабули, розкриття конфлікту.
3. Презентувати доповідь під час аудиторних занять.
4. Результат роботи надіслати у вигляді документу Microsoft Word або Microsoft Power Point з посиланням на вибрану сцену.

Література: основна література:1,2, додаткова література 1,2, 6, 16.

Семінарське заняття 4-5:

1. Проаналізувати декілька художніх фільмів певного жанру.
2. Знайти спільні елементи кольорового та звукового вирішення в фільмах цього жанру.
3. Для прикладів схожості кольорового рішення зробити декілька стоп кадрів.

4. Для прикладів схожості звукового оформлення вирізати візуальний ряд лишивши для презентації тільки звукову доріжку (по сцені з кожного фільму).
5. Презентувати доповідь під час аудиторних занять.
6. Результат роботи надіслати у вигляді документу Microsoft Power Point.

Література: основна література: 1, 2 додаткова література 1, 2, 6, 16.

7. Навчально-методична карта дисципліни «Основи сценарної майстерності та режисури»

Разом: 150 год., лекції – 20 год., семінарські заняття – 10 год., практичні заняття – 40 год,
самостійна робота – 70 год., МКР – 10 год., семестровий контроль – залік

«Основи сценарної майстерності»

Разом: 60 год., лекції – 8 год., семінарські заняття – 4 год., практичні заняття - 16
самостійна робота – 28 год., МКР – 4 год., семестровий контроль – залік

Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II		
Назва модуля	Основи сценарної майстерності(ч.1)			Основи сценарної майстерності(ч.2)		
Кількість балів за модуль	100			60		
Лекції						
Теми лекцій	Етапи роботи над сценарієм. Сценарна структура.	Конфлікт та характер	Створення персонажу	Сеттінг	Жанри та піджанри	Кінематографічний діалог
Семінарські заняття	Семінарське заняття 1- 10 б			Семінарське заняття 2 – 10 б		
Теми практичних занять	Тема 1. Етапи роботи над сценарієм. Сценарна структура. – 20 б.	Тема 2. Конфлікт та характер. – 20 б.	Тема 3. Створення персонажу. – 20 б.	Тема 5. Сеттінг. – 20 б.		
Самостійна робота	5x1=5 б.			5x1=5 б.		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 – 25 б.			Модульна контрольна робота 2 – 25 б.		

«Основи режисерської майстерності»

Разом: 90 год., лекції – 12 год., семінарські заняття – 6 год., практичні заняття – 24 год.
самостійна робота – 42 год., МКР – 6 год., семестровий контроль – залік

Модулі	Змістовий модуль III			Змістовий модуль IV			Змістовий модуль V		
Назва модуля	Основи режисерської майстерності (ч.1)			Основи режисерської майстерності (ч.2)			Основи режисерської майстерності (ч.3)		
Кількість балів за модуль	60			130			55		
Лекції									
Теми лекцій	Етапи створення відеопродукту	Взаємодія режисера з оператором	Монтаж	Світло як зображальний засіб	Драматургія кольору	Звук та музика	Робота режисера з актором	Робота з командою	
Семінарські заняття	Семінарське заняття 3. – 10 б.				Семінарське заняття 4-5. – 20 б.				
Практичні заняття	Тема 2. Взаємодія режисера з опертором. – 20 б.			Тема 4. Світло як зображальний засіб. – 30б.	Тема 5. Драматургія кольору. – 20б	Тема 6. Звук та музика. – 20б	Тема 7. Робота режисера з актором. – 20б	Тема 8. Робота режисера з кома. – 10б.	
Самостійна робота	5x1=5 б.			5x3=15 б.					
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 – 25 б.			Модульна контрольна робота 2 – 25 б.			Модульна контрольна робота 3 – 25 б.		
Підсумковий контроль	Коефіцієнт 4,05 Залік								